

นักโบราณเลียงเตก'หินตั้ง' ชู'อุทอง'ศักยภาพมรดกโลก

'สุจิตต์'ย้ำปาหินตั้งเป็นสิ่งก่อสร้างในศาสนาผีพื้นเมืองสุวรรณภูมิอุษาคเนย์ มีก่อนที่จะรับศาสนาพราหมณ์-พุทธ บ่งชี้ลุ่มน้ำแม่กลอง-ท่าจีน มีชุมชนขนาดใหญ่ (อ่านต่อหน้า 13)

ต่อจากหน้า 1

'หินตั้ง'

เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม จากการณีสื่อชาว "มิตชน" พร้อมด้วยชาวบ้าน อ.อุทอง จ.สุพรรณบุรี เดินทางขึ้นไปสำรวจจุดที่มีการค้นพบกลุ่มโบราณสถานที่สำคัญว่าเป็นหินตั้ง ซึ่งเป็นโบราณสถานสำคัญในระบบความเชื่อผิบนเขาพุหางนาค อ.อุทอง จ.สุพรรณบุรี โดยชาวบ้านเกรงว่าจะมีการให้สัมปทานระเบิดหินบนภูเขา ซึ่งอาจทำให้โบราณสถานที่มีคุณค่า และยังไม่ได้รับการศึกษาเสียหายได้

ผู้สื่อข่าว "มิตชน" นำภาพถ่ายกลุ่มหินตั้งบนเขาพุหางนาค อ.อุทอง จ.สุพรรณบุรี ไปสอบถามจากนายศรีศักร วัลลิโภดม นักวิชาการอิสระ ที่ปรึกษามูลนิธิเล็ค-ประไพ วิริยะพันธุ์

นายศรีศักรกล่าวว่า กลุ่มหินตั้งดังกล่าวมีลักษณะโครงสร้างที่มีผนัง คาดว่าน่าจะเป็นศาสนสถานเดิมที่ก่อขึ้นในยุคแรกๆ อาจจะก่อนยุคทวารวดี หรือสมัยพูนั่นก็ได้ ลักษณะไม่ใช่หินตั้ง แต่เป็นศาสนสถานเดิม รุ่นแรกเข้าใจว่าเป็นพุทธลักษณะแบบนัของพุทธใช้หินธรรมชาติกองไว้ น่าจะสร้างเป็นศาสนสถาน อาจจะเป็นพุทธแรกเริ่ม ไม่ใช่ผี เพราะมีโครงสร้าง มีผนัง เป็นลักษณะของอาคาร น่าเสียดายที่ไม่ได้ฝังให้ดู จึงไม่สามารถยืนยันแน่ชัดได้

นายศรีศักรกล่าวว่า อุทองมีทั้งพระและพราหมณ์หลากหลาย แต่อันนี้คงเป็นศาสนสถานที่เกี่ยวข้องพุทธมากกว่า ศาสนสถานรุ่นแรกๆ จะอยู่ตามเขาเมื่อพระเข้ามาตั้งถิ่นฐาน ซึ่งตอนนั้นยังไม่มีเทคโนโลยี ลักษณะของการก่อสร้างศาสนสถานเพื่อใช้ในการทำพิธีกรรม จึงเป็นลักษณะของการนำหินมาก่อเป็นเพิงหินแบบง่ายๆ แล้วเอาพระพุทธรูปใส่ ถ้าไม่ใช่พุทธก็ต้องเป็นพราหมณ์ เพราะมีเรื่องเกี่ยวกับอาคาร ยังตัดสินไม่ได้

"กรมศิลปากรควรเร่งดูแลกลุ่มหินตั้งที่อ.อุทอง จ.สุพรรณบุรี เพราะมีความสำคัญมาก ซึ่งแม้จะเคยมีการสำรวจมาแล้ว แต่นั่นก็นานถึง 30-40 ปีมาแล้ว และแม้จะมีการสำรวจอีก แต่ก็อยู่บนพื้นราบ บนเขาเมืองอุทอง เช่น เขาพระเขาทำเทียม เขาตีสลัก ยังไม่มีการขึ้นไปสำรวจ จนทำให้มีการลักลอบขุดค้นออกไปมากมาย กรมศิลปากรจำเป็นต้องที่จะต้องขึ้นทะเบียนเป็นหลักฐานให้มีความหมายรองรับ เพื่อป้องกันการบุกรุก และสำรวจและเผยแพร่ให้ความรู้กับผู้คน ผมคิดว่าเมืองอุทองมีศักยภาพมากที่จะสามารถขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกได้ นี่เป็นหลักฐานความเป็นบ้านเมืองต่อเนื่องมาตั้งแต่ก่อนรับศาสนา" นายศิริพจน์กล่าว

วันเดียวกัน ที่สำนักสงฆ์พุหางนาค อ.อุทอง จ.สุพรรณบุรี น.ส.สุภามาส ดวงสกุล นักโบราณคดีชำนาญการ สำนักโบราณคดีที่ 2 พร้อมเจ้าหน้าที่หลายหน่วยงานเข้าตรวจสอบพื้นที่สวนหินตั้ง ซึ่งชาวบ้านเชื่อว่าโบราณสถานสำคัญในความเชื่อผิบนเขาพุหางนาค

น.ส.สุภามาสกล่าวว่า เจ้าหน้าที่เคยเข้าสำรวจบริเวณดังกล่าวแล้ว โดยมีคนเลี้ยงวัวนำทาง โดยสำรวจอย่างละเอียด 8 จุด และยังเหลือที่ชาวบ้านพบใหม่ 14 จุด จะเร่งตรวจสอบอย่างละเอียดอีกครั้งเร็วๆ นี้ เพื่อให้ทราบที่มาอย่างชัดเจนว่าเป็นยุคใด อาจเป็นเจดีย์ป้อม หรือที่พักนักบวช อาจเป็นพุทธหรือพราหมณ์ เป็นไปได้หมด โดยทุกจุดที่พบเจดีย์ที่เป็นหินวางเรียงกันอยู่ห่างกันแต่ละจุดไม่เกิน 200-300 เมตร แต่ละจุดสามารถมองลงไปยังที่ราบได้ทั้งหมด จึงต้องตรวจสอบอย่างละเอียด อนาคตเตรียมขึ้นทะเบียนทั้งหมดทุกจุดที่ตรวจสอบพบ

นายภาคภูมิ จิตดีโสภณ ผู้ก่อตั้งชุมชนคนรักป่าพุหางนาค กล่าวว่า ชาวบ้านร่วมแรงร่วมใจกันเข้าไปรักษาผืนป่า โดยใช้วิทยุชุมชนเป็นสื่อกลาง ต้องประสบกับผู้มีอิทธิพลที่ไม่เห็นด้วย แต่สิ่งเหล่านี้เป็นสมบัติของชาติ จึงต้องร่วมมือร่วมใจกันรักษาผืนป่าไว้ไม่ให้ถูกภูกราบทำลาย

นายสำเร็จ สมบูรณ์ผล อุตสาหกรรม

“บริเวณอุททองเป็นแหล่งที่อยู่ของคนยุคก่อนประวัติศาสตร์ ซึ่งพบหลุมศพ และลูกปัดขนาดใหญ่ อายุราวพุทธศตวรรษที่ 3-4 ไล่เลี่ยกับสมัยพระเจ้าอโศกมหาราช เป็นยุคต้นพุทธกาล ตรงอุททองเป็นฐานของเมืองท่าที่จะส่งสินค้าออกไปทางจีน ช้ามเทือกเขามา ผ่านเขตดอนตาเพชรเรื่อยมา มีตรงนี้เป็นจุดหมาย อยู่ที่เขาล้อมภูริเวณที่ริมเขาดั้งแต่เขาพระเป็นต้นไปจะพบร่องรอยเยอะ ถ้าก็เยอะ พวกนักพรตหรือพระจะไม่อยู่ที่ราบ แต่จะอยู่ตามเขา และสร้างศาสนสถานเป็นที่ใช้ทำพิธีกรรม แต่ลักษณะศาสนสถานรุ่นแรกๆ ซึ่งไม่มีทรวดทรงอะไรมาก เอาหินมาเรียงไม่ใช่หินตั้ง” นายศรีศักรกล่าว

ด้านนายสุจิตต์ วงษ์เทศ นักเขียน ผู้ค้นคว้าด้านประวัติศาสตร์และโบราณคดี กล่าวไว้ในคอลัมน์ “สยามประเทศไทย” หนังสือพิมพ์มติชน วันที่ 31 กรกฎาคมว่า หินตั้ง ที่ป่าหินตั้ง บนยอดเขาพูนาค อุททอง จ.สุพรรณบุรี คือสิ่งก่อสร้างในศาสนาผีพื้นเมืองสุวรรณภูมิอุษาคเนย์ ที่มีอยู่ก่อนรับศาสนาพราหมณ์-พุทธ จากอินเดีย แสดงว่าบริเวณลุ่มน้ำแม่กลอง-ท่าจีน มีชุมชนขนาดใหญ่ระดับเมืองหรือรัฐเล็กๆ อยู่แล้วก่อนติดต่อกับอารยธรรมอินเดีย

“เรื่องนี้นักโบราณคดีไทยของทางการ อ่อนด้อยประสบการณ์เพราะในความรู้จากห้องเรียน มีแต่ “เทคนิค” ขวานหิน, ดินเผากับพระพุทธรูป, สถูป, เจดีย์ โดยไม่มีระบบความเชื่อในศาสนาผีพื้นเมืองดั้งเดิมก่อนรับพุทธศาสนา จึงมองไม่เห็นความสำคัญ แม้รู้ว่ามีป่าหินตั้งก็ไม่ใส่ใจ เพราะความรู้ไม่มี แล้วไม่ให้เกียรติผู้รู้ที่อยู่นอกทางการ นี่เป็นหลักฐานสำคัญมากของต้นทางประวัติศาสตร์ไทยและประชาคมอาเซียน รัฐต้องไม่อนุญาตให้ระเบิดหินบนเขาพูนาคและปริมณฑลโดยรอบ ขอความกรุณาชาวอุททองคนท้องถิ่นสุพรรณร่วมกันปกป้องรักษาให้ป่าหินตั้งอยู่รอดปลอดภัย” นายสุจิตต์กล่าว

นายศิริพจน์ เหล่ามานะเจริญ นักวิชาการและนักโบราณคดี มหาวิทยาลัยมหิดล กล่าวว่าหลังจากมีข่าวออกมา ได้ขึ้นไปสำรวจบนเขาพูนาคเพิ่มเติม และยืนยันว่า โบราณสถานดังกล่าวไม่ใช่พุทธ หรือพราหมณ์อย่างแน่นอน แต่เป็นระบบความเชื่อผีของคนในอุษาคเนย์ เหตุผลเพราะ 1.เราไม่เจอข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างพระพุทธรูป เป็นต้น ส่วนอิฐรวมถึงศิลาแลงที่พบและคาดว่าเป็นเจดีย์ในยุคทวารวดีนั้น เป็นส่วนที่พอกทับหรือสร้างต่อเติมขึ้นทีหลัง และก็มีส่วนที่สร้างข้างๆ กัน คือเป็นการนำศาสนาพุทธ-พราหมณ์ มาสร้างตรงพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ในความเชื่อผีที่มีอยู่ก่อนหน้าแล้ว 2.ต้องเชื่อมโยงกับแหล่งหินตั้งอื่นๆ ในอุษาคเนย์ด้วย เช่น ภูอาสาแขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) หรือ กลุ่มหินตั้งซึ่งเป็นหินสามเหลี่ยม ของชาวลัวะ ที่ จ.พะเยา ซึ่งนับถือศาสนาผี ไม่ใช่พุทธหรือพราหมณ์

นายสำเริง สมบูรณ์ผล อุตสาหกรรมจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่า ส่งเจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบบริเวณดังกล่าวแล้ว พบว่าเป็นพื้นที่ของวนอุทยานพุม่วง ไม่มีการทำสัมปทาน เนื่องจากเลิกสัมปทานไปแล้วกว่า 10 ปี ในพื้นที่มีบริเวณรอบข้างทั้งหมด 10 จุด ห่างจากรัศมีบริเวณจุดที่พบโบราณสถานเกิน 2 กิโลเมตร ซึ่งไม่น่าห่วง อีกทั้งพื้นที่ดังกล่าวยากต่อการขอสัมปทาน จึงขอให้ชาวบ้านสบายใจได้ว่าไม่มีการสัมปทานอย่างแน่นอนและจังหวัดเตรียมทำเป็นแหล่งท่องเที่ยว

นายสมชาย เลิศพงศ์ภักดิ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่า พื้นที่บริเวณดังกล่าวเป็นพื้นที่คาบเกี่ยวหลายพื้นที่ ทั้งเทศบาลและอบต.ที่จะเข้าร่วมดูแล โบราณสถานแห่งนี้จะมีโบราณวัตถุจำนวนมาก เตรียมสร้างอนุสรณ์มณฑลที่เล็กกว่าที่จังหวัดนครปฐม และเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โดยไม่อนุญาตให้ระเบิดหินหรือสัมปทานอย่างแน่นอน